

Nagy-Kőrös, aug. 10. 1860.

12573/1151.

Kedves jó barátom!

Az este jöven hazra Pestről, leveledet találtam, s a mint egy részről édesen leperesem meg általa, úgy szom., mita el annak tarsalma; hogy t. i. még folyvást jelen, vedsz jemeiddel. Adja isten, édes barátom, hogy mind bajod, mind aggodalmad elműljék, mire soraim ee hozzád jutnak.

Hogy exussal nem térkel be Kőrösre, inkábbem sajnálja ugyan, de barátságom fölment a szemrehá' nyásból: ki tudja nem ártottál volna-e hosszabb kalandozással jemeidnek. Tedd, a mit az orvos hagy; és óvakodjál minden ártalmas izgatástól.

Kalontára mi nehezen megyünk az éden. Így látszik, hogy „Allah” mehebb sem előlem a „darab kenyerez”. A dolog úgy áll, hogy Saczára intéseid, net perzi lakosná legyek. Most is ebben jártam.

Édes barátom, irtam én neked több ízben, mily kevesseé vagyok itt megelégedve, s mily csüggesseé szemben látom a jövőt. A baj, tudod, nagy részben atanyi; de ekhez most külső keltműveltségét is látszik tornyosulni. Az auronm szabadabb mozgást nálunk úgy kezdik értelmerni, hogy a tanárok nagyobb része bocsássák el, hozzák vissza a 2-3 tanáros régi mű rendfjert, midőn egy profesor mindent tanít: akker csupa (W-féle) polyhistorok kellenek s én az nem vagyok, de ha volnék s megmarasztanánar — sines kedvem szárfjelenet tanításra s hetenkint 30-40 óra ál,

tal magamat agyonölni. Lehet, hogy ex még pár évig
elmarad: de hogy a tendencia ilyen — kétségem nem
szem. Első lépés volt erre, kiránni bennünket a consis-
toriumból; második lépés egy iskolaellenes consis-
törrealitásba s így arán a régi lábra zökkenés.
Tudd hozzá már ehhez régi bajomat — hogy minél tovább
maradok itt, annál kevésbbé lehet alkalmas, hogy innen
megválva majdan új pályát kezdjek, holott ezelőtt előbb
úgy be kell köveskerem, mert ~~akkor~~ ^{akkor} hogy itt csebbe,
sen nyugodtan éljek holtig, semmi remény, semmi ki-
látás: tudd hozzá még ezt is, és mondd meg, ha nem
kell-e sürgetően gondoskodnom magamról, mielőtt egész
scheslenné válnék? — Rághideje, hogy gyakorlom tisztes,
sége megváltásról ezen pályától: de éppen váltába, föl-
teszem puccsain kísérletezésemre, vagy ilyenmiert elhagy-
ni nem akarom. Most a kirf. T. választása által,
már nyújt, hogy némi diószel történetje a választás,
és tovább sorból jobbra, habár látványlag is.

Látványlag, mondok, mert a kirf. Társaság je-
len kísérletében nem bír anyagi erővel, hogy
pajzi subszistenciáját biztosítsa. De frándéltunk a
társaságos feltesz alapra helyezni, részvényese-
ket töbörvén, mint a sk. Iszv. Társaságnál, —
és 3-4 forint évi befizetésére bizonyos menny-
nyiségű könyvet adván az illetőknek; a kirf.
e. kiadványait. A nemzeti irány és lelkesedés
reményt nyújt, hogy e frándék nem fog meghiusul,

ni: de mivel ez mégis csak remény, a Társaság nem
építhet rá, mint bizonyossá, s így nemem sem
szabhat elegendő fixum fixetés. A tero, mit e
részben a szeptemberi gyűlésnek — mi, a kinevezett
bizottság — ajánlani fogunk, olyan forma lesz,
hogy az igazgatónak egy bizonyos nem nagy,
(péld. 5-800 ft) fixum fixetésen kívül procent,
jei is legyenek, azon arányban növelvők, a
mint a társaság részvényesei kaporodnak.
Egy példának — az előleges járulékos fixum —
pár ezer részvényesnél már úgy állanak, hogy
minden más pótlék jövedelem nélkül képen meg le-
hessen élnem Pesten is. NB. e procentek, már
létező határokat fixum, nem a kiadandó
könyves társaság jövedelméből valamikor, hanem
a befizett részvényekből, brutto, vonatkozóan
le; és így, félre hogy legyen részvényfixe-
tők: ez is csak oly bizonyos jövedelem volna,
mint a fixum. —

De mivel a partolóóra pusztán még sem építhet,
ni: egyéb segédforrástól is kelle gondoskodnom. Ez
egy repirod. lap kiadása, melyért most küldöm a
folyamodmányt. Készi lap lenne, ez: jó akarna len-
ni, ha tudna. Nem divatlap, sem képszerű lap.
hanem olyan, mely szem előtt tartja az irod. ko,
mely érdekeit. És most, édes Miskám, jóvót

horzád, mint szekeresső. Ha szomorú magányomban a
vigasztaló műzsa meglátogatna: új nekem valamit
szepember közepéig. Többet nem szükség mondanom —
tudom hogy isz, ha nem teljes lehetetlen, jó revek,
kel aranyaim beveresni.

Külnben még nem mondani le itt. Várom elvőző
a folyamodás eredményét, melyet persze barátaim
nagyon fognak sürgetni. Legrosszabb esetben még vés-
sea is lehetnél, az Igarg. állomás iránt sincs le,
kötve javam. Majd kiörlődik ez valahogy.

Nem is Julisa legfőbbban közkönsenel is elő,
kölnek tennereket. Laci jegény elment általára,
ő csak sejt a változás. Lacira névvel jobb lesz,
ha a hátra levő egy ívet iten végzi már be,
s ismerős professort előtt sejt, le az érességi
visszát; őt tehát nem vinném Pestre, hanem itt
hagynám kofiban. Azután, ha majd egyszer
pályán lesz, rá névvel is jobb, nekünk pedig nem
oly költséges fog lenni, ha mi is Pesten lakunk,
mint ha Kőrösről kéne tartani. Laci volt az
Külnben is, kiért eddig Kőrösön ohajtottam ma,
vadni. —

Ölletet édes jó barátom! az isten áldjon meg,
s gyógyítson ki minél hamarabb. (Csókolom az édes
„komácskám” kezét.) Írj, vagy irass, ha lehet;
és tarts meg nagybetű szeresében.

igaz híved
Arany Sándor